

Odločitev pade v Rusiji, pravi general-Nevarnost v Orientu

Dostavil, da bo odločitev to pomlad in poletje

Sovjetski general povdarjal, da je Rusija glavno bojišče, kjer bo prišlo do odločitve tekom nekaj mesecev. — Ruski pehoti gre zasluga za preobrat.

Kuibisev, Rusija. — Sedanja svetovna vojna, dasi se bje na številnih bojiščih, se bo dejansko odločila samo na enem bojišču, in ta odločitev bo padla na ruskih stepah. Mnenje v takem smislu je izrazil ruski general Belokosov, ko ga je te dni v bolnici, kjer leži ranjen, obiskal neki ameriški časnikar, po imenu A. T. Steele. Kakor časnikar dostavlja, ta general, podobno kakor drugi ruski časnikarji, naravnost prekipeva zaupanja, da bo zmaga brez vsakega dvoma na strani Rusije.

Ne samo, da bo odločitev padla v Rusiji, marveč, kot se je izrazil general, padla bo v razmeroma doglednem času, namreč to pomlad in to poletje. Na trditve, ki se slišijo po drugih deželah, in ki pravijo, da bo vojna dolgo trajala, pravi general, da se težko najde kak častnik v sovjetski armadi, ki bi bil mnenja, da se bo odločitev zavlekla preko leta 1942. Res je, tako dostavlja, da bodo skušali Nemci tekom zime preurediti svoje sile in sestaviti sveže divizije tankov in roje aeroplanov, toda dvomljivo je, da bi kaj opravili; izurjenih operativnih tankov in pilotov, katero so izgubili, namreč ne morejo več priklicati k življenju in pomankanje izvežbanega vojaštva v masinski vojni bo za nje usodno.

Na vprašanje, kaj je po njegovem mnenju pripomoglo, da je na fronti prišlo do tako hitrega preobrata, je general odgovoril, da je moč ruske pehote to dosegla. Ko je namreč pritisnila zima, so postale nemške oklopne in zračne sile dokaj nerabne, nemška pehotna vojska pa ne šteje dosti in tako je dobila ruska pehota nadmoč. Dalje pa so Rusi tudi tako temeljito preštudirali nemško napadalno taktiko, da so vedno lahko v naprej uganili, kje mislijo naziti napasti, ter so poslali tja ojačenja. Povrh pa so Nemci zelo slabo založeni z obleko in s hrano, dasi so imeli vedno dosti zaloge orožja in municije.

Vse to je pripomoglo, pravi general, da se je za Ruse končala doba obrambe in umika; v naprej nameravajo biti Nemcem tako stalno za petami, da ti ne bodo imeli časa, ustanoviti kje kako močno obrambno črto. Rusi imajo namreč na razpolago takorekoč neomejeno množino svežih čet, ki jih lahko pošljejo na fronto.

Ko je časnikar obiskal generala, je ta ravno čital govor predsednika Roosevelta, katerega so v celoti priobčili vsi sovjetski listi. General je pripomnil, da bo Rusija lahko dosegla odločilno zmago le po-

NEMCEM MANJKA OLJA

Vojaštvo ima povelje, da skrajnosti štediti z njim.

Kairo, Egipt. — Kakor se poroča z bojišča v Libiji, kjer Britanske sile sicer počasi, toda stalno napredujejo, se je ugotovilo tamkaj, da imajo Nemci povelje, da skrajnosti štediti z masinskim kurivom. Neki nemški ujetnik je baje razodel, da se je v omenjenem povelju povdarjalo, da so postale zaradi vojne v Rusiji zaloge olja v Nemčiji skrajno pizle. Neko drugo poročilo z Balkana ve povedati, da vrtajo nemški inženirji v Rumuniji za novimi oljnimi vrelci, toda doslej jim ni uspelo, da bi jih našli.

GRADITEV PRIVATNIH HIŠ SE USTAVI

Los Angeles, Cal. — Vladni urad za produkcijo bo najbrž kmalu izdal prepoved, da se tekom časa, kar bo vojna trajala, ustavi vsaka graditev privatnih hiš, kakor se je zadnje nedeljo izrazil tukaj S. Jones, načelnik odbora za graditev hiš v omenjenem uradu. Pravi namreč, da so kovine, ki se uporabljajo pri gradbi hiš, potrebne pri oboroževanju. Vendar pa, kakor je dejal, gradbeno delavstvo ne bo prizadeto, češ, da bo dobilo zaposlitev pri poslopljih za obrambni program.

VODITELJ "PRIČ JEHOVE" UMRL

San Diego, Cal. — V nedeljo se je objavilo, da je pretekli četrtek preminul 72 letni Jos. J. Rutherford, voditelj verske sekte "Priče Jehove". Ta sekta, ki ima baje do dva milijona pripadnikov, je postala znana po svoji opoziciji proti vsaki vojni ter proti prisegi zvestobe kavi vladi ali zastavi, in se dostikrat zaganja proti drugim religijam.

AMER. RDEČI KRIŽ NA DELU V LIBIJI

Kairo, Egipt. — Za prehrano civilistov v Libiji, italijanskih in arabskih, bo poskrbel Ameriški Rdeči križ v zvezi z britanskimi oblastmi. To prebivalstvo je zelo trpelo zaradi pogostih bojov v Libiji.

tem, ako ji boste pošiljali Anglija in Amerika pomoč v materijalu, in izrazil upanje, da se Roosevelt zaveda, da se bo sedanja vojna odločila v Rusiji ter, da so vsa druga bojišča manj pomembna.

NIGERSKO VOJAŠTVO VPRIZORILO IZGROVE

Alexandria, La. — Do nekake civilne vojne v malem obsegu je prišlo zadnje nedeljo v tukajšnjem mestu, ko je pričelo z rabukami nigersko vojaštvo in so izgredi dosegli končno tak obseg, da je bilo v njem udeleženih do 3.000 nigerskih vojakov in enako število civilistov; zadnji pa so bili po večini le gledalci. Začetek nemirov je bil v tem, ko je neki beli vojaški policist skušal aretirati nekega nigerskega vojaka, a so navalili nanj drugi nigerski vojaki. Posrečilo se mu je, da je stekel do telefona, da je poklical na pomoč vojaško in mestno policijo ter državne redarje, a so izgredi trajali celi dve uri, predno so jih oblastni organi mogli zaustaviti. Vojaške oblasti so se izrazil, da bodo vodje nemirov postavljeni pred vojaško sodišče.

KEGLANJE SAMO DO 1. POPOLNOČI

Chicago, Ill. — Policijski komisar Allman je izdal zadnje nedeljo popolnoma nepričakovano odločbo, da smejo biti kegljišča odprta samo do 1 ure po polnoči. Policisti so tudi takoj pričeli naročilo izvajati in povzročili med kegljavci dosti nevolje; doslej ni bilo namreč za ta zabavališča nobene zaporne ure in so zato bila nekatera odprta celo noč. Vzroka, zakaj je izdal ta nenadni ukaz, Allman ni navedel; rekel je samo, da je ta določba v mestnem zakoniku, in, da je izvedel, da se krši. Kot nekateri menijo, je napravilo mesto ta korak, da bo lahko zvišalo pristojbino za licenco, ki znaša zdaj po \$5 za vsako "alley" na leto. Drugi pa pravijo, da so se morda voditelji obrambnih industrijskih podjetij pritožili, da delavci keglajo pozno v noč in prihajajo nato zaspani na delo. — Uradniki zveze kegljskih lastnikov so se izrazili, da bodo vložili protest proti temu ukazu.

NEMCI NAMERAVAJO ANEKTIRATI NIZO-ZEMSKO

Bern, Švica. — Dr. Seyss-Inquart, nazijski civilni administrator za Nizozemsko, je zadnji petek potom radio obvestil Nizozemce, da se bo njih država v kratkem času priključila nemškemu rajhu. Kakor se je izrazil, bo to za nje čast, češ, da Nemčija ne mara, da bi inteligentni Nizozemci živeli v pekaki koloniji, pod podobno vlado, kakor jo ima Poljska, marveč, da jim bo dana prilika, da se združijo z nemškim ljudstvom.

REKORDNO VISOKO ŠTEVILO ZAPOSLENIH

Chicago, Ill. — Neko podjetje, ki vodi statistiko o številu delavstva, zaposlenega v industriji že od 1899 naprej, je ugotovilo, da je vojni program tako zvišal zaposlenost v Zed. državah, da je zdaj na delu več oseb kakor v 1918.

V Angliji ugibajo, kje so zavezniške sile

Napredovanje Japoncev v Orientu povzroča Britancem skrb, zlasti še nove pridobitve na nizozemskem otočju. — Kje so zavezniški aeroplani in mornarica, vprašujejo.

KRATKE VESTI

Helsinki, Finska. — Neki tukajšnji list je te dni povdarjal, da so govorice, da išče Finska miru z Rusijo, popolnoma brez podlage. Finska, pravi list, pričakuje mir, vendar le potom boja in končne zmage.

London, Anglija. — Potom pariškega radio se je objavilo, da namerava italijanski zun. minister Ciano v kratkem oditi na obisk na Ogrsko. Pred kratkim je bil tamkaj na obisku tudi nemški zun. minister von Ribbentrop.

Bern, Švica. — V srednji Evropi so sicer odrejene stroge določbe proti višanju cen, vendar se trdi, da nimajo dosti uspeha. Na Bolgarskem je določena smrtna kazen za spekulatorje z živili.

Stockholm, Švedska. — Švedski časnikar Oeste je pred kratkim spisal življenjepis predsednika Roosevelta. Nazijske oblasti pa so v zasedeni Danskij v nedeljo prepovedale razpečevanje te knjige.

KATOL. ŠOLE V AVSTRIJI BAJE ZAPRTE

New York, N. Y. — Potom britanskega radio se je zadnje nedeljo slišalo, da so Nemci ukazali zatvoritev vseh katoliških šol v Avstriji. Na proteste staršev so naziji baje odgovorili, "da narodni interesi Nemčije imajo prednost pred vsemi verskimi potrebami."

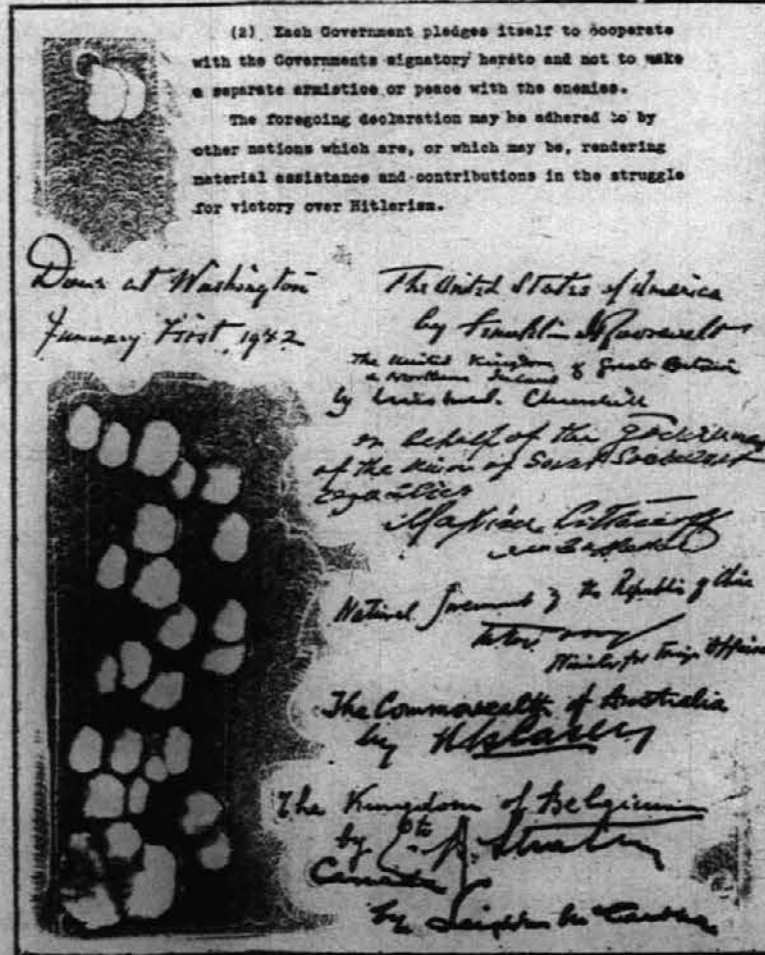
London, Anglija. — Kakor je bilo že večeraj poročano so si pridobili Japonci nova oporišča na daljnem vzhodu, ko so se njih čete zasidrle na vzhodni strani otoka Borneo in na severnem koncu otoka Celebes. Ta pridobitve Japoncev, obenem z uspehi, ki jih zanjejo na Malaji, dela britanskim krogom nemale skrbi. Zavedajo se namreč, kake važnosti so te točke, ko leže naravnost v osrčju vzhodnoindijskega otočja. In, kar dela bodočnost še bolj temno, je po mnenju lista London Times to, ker se ne vidi nikake možnosti, kako bi se mogle Japoncem preprečiti nadaljnje osvojitve v teh krajih. Edino z nadmočjo v zraku bi bilo to mogoče, dostavlja list.

Kar se zdi angleški javnosti posebno zagonetno, je to, kje je pravzaprav britanska in ameriška mornarica, in kje stane njune zračne sile, ko ni bilo od njih strani doslej še nobene večje akcije. Ako ne boste za veznični čimprej poslali svojih sil na bojišče, se utegne zgoditi, da boste izgubili popolno kontrolo nad položajem, se izražajo tukajšnji listi.

PREDLOG O CENAH PRED KONFERENCO

Washington, D. C. — Tekom tega tedna najbrž bo posebna konferenca poslanske in senatorske zbornice izravnala razlike v zakonskem predlogu o kontroliranju cen. Vsaka zbornica je namreč sprejela svoj posebni predlog.

26 DRŽAV PODPISALO ZAVEZNIŠTVO

1. januarja so v Washingtonu zastopniki 26 držav podpisali dokument, s katerim so izrazili zavezništvo v vojni proti osišču ter se obvezali, da ne bodo z njim sklepali separatnega mira. Na gornji sliki se vidi druga stran tega dokumenta. Prva je podpisala Amerika druga Anglija, tretja Rusija, na kar sledijo ostale.

Vesti o domovini

Ozemlje in narodnost Julijske Krajine, kakor je to opisal Dr. Lavo Čermelj v knjigi "Life and Death Struggle of a National Minority."

Julijska Krajina

Ozemlje. Z mirom v Rapallu, sklenjenim med Italije in Jugoslavije 12. novembra 1920, je Italija dobila ozemlje približno 10.000 kvadratnih kilometrov z več kot pol milijonom Slovencev in Hrvatov. Ozemlje obsega celo bivše župnije Gorica in Gradiško, t. j. 294.582 ha s prebivalstvom 253.670 (po štetju iz leta 1921.); Trst in okolico s površino 9.588 ha in 238.655 prebivalci; istrsko obmejno grofijo (razen delov v občini Kastav in brez otoka Krka) s 443.693 ha in 339.037 prebivalci; del bivše vojvodine Karniole, t. j. upravno pokrajino Postojne (Adelsberg, Postumia) in odsek Idrije (brez občine Žiri in malih delov občin Grčarjevec, Planina in Logatec) s površino 127.350 ha in 54.414 prebivalci; del vojvodine Karintije, t. j. pokrajina Troiš (Tarvisio) z delom občine Podkloster in občinama Bela Peč (Weissenfels) in Rateče (ki upravno spada pokrajini Radovljice v bivši Carnioli) s 36.403 ha in 8.224 prebivalci.

Po italijansko-jugoslovanškem sporazumu marca 1924. je bilo temu ozemlju dodano mesto Reka, ki je prej bilo pod Madžarsko in si je z rapalsko pogodbo pridobilo svobodo. To je pomenilo 1750 ha ozemlja več (350 ha manj kot ga je pripadalo prejšnjemu 'corpus separatum') in 45.857 prebivalstva (po štetju v januarju 1925).

Nastala je navada, da se po načelnem italijanskem imenu te pokrajine "Venezia Giulia" vsa ta pokrajina s 924.371 ha in 947.221 prebivalcev imenuje s slovenskim imenom "Julijska Krajina", kajti to ozemlje je v vsakem pomenu besede 'marka', to je obmejna dežela.

Narodnost. Po uradnem italijanskem štetju decembra leta 1921. je Julijska Krajina (brez Reke, ki je bila priključena šele 1. 1924.) štela 901.363. Od teh je bilo 258.944 ali 28,7 od sto Slovencev; 90.262 ali 10 od sto Hrvatov; 467.308 ali 51,3 od sto Italijanov; 51.458 ali 5,7 od sto Furlanov; 5.185 ali 0,5 od sto Nemcev; 1.6 ali 0,2 od sto Rumunov in 32.234 ali 3,6 od sto, med njimi 17.142 (1,9 od sto). Tako je skupno število vsega slovenskega prebivalstva (sodeč po tem štetju) 366.348 ali 40,6 od sto.

Statistike tega italijanskega štetja pa so daleč od resnice. Predvsem jim manjka potrebne nepristranosti. Poglavar rodbine nikdar ni smel pregledati in morda popraviti popis, ki ga je italijanska oblast vnepila v spisek. S takšno metodo so se pripetile mnoge napake, kar se najboljšje vidi iz sledečih zgledov. V popisu prebivalstva Trsta ni omenjena ne-

ena oseba, da govori srbsko-hrvatsko. Vendar je v Trstu velika srbska pravoslavna občina, ki so mnogi njeni člani italijanski državljanji v posameznih predmestjih (kakor Barokovlje-Barcola) je število otrok, ki so zahajali v slovensko osnovno šolo (ki takrat še ni bila zaprta) enako številu odraslih, ki so uradno navedeni v popisu prebivalcev slovenskega porekla. V čisto hrvatski občini Mošćenice na vzhodni obali Istre omenja uradni popis 13 odraslih Hrvatov in 3 Slovenci s skupno 3060 otroci (!).

Po štetju januarja 1925. je bilo prebivalstvo Reke 45.875 prebivalcev in od tega števila jih je samo 6.644 omenjenih, da govore srbsko-hrvatski jezik. Popolna nezanesljivost teh podatkov se kaže v samem dejstvu, da je 10.553 prebivalcev med temi 45.857 bilo jugoslovenskih državljanov, ki imajo prejkone navado govoriti svoj lastni jezik. Celotno štetje decembra leta 1918, ki ga je izvedla italijanska narodna zbornica tistih dni, ki prav gotovo ni bila naklonjena Jugoslovanom, je bila daleč bolj pravična kakor to prvo (in zadnje) štetje narodne manjšine v Rimu. Kajti po tem štetju je v tistem času Reka imela 46.264 prebivalcev, od katerih je 5.092 bilo Hrvatov, 1.674 Slovencev in 161 Srbov — vsega skupaj 10.927 Jugoslovanov ali 23,6 od sto prebivalstva. Če vzamemo te italijanske statistike kot podlago, je bilo v vsej Julijski Krajini v marcu 1921. nad 377.000 prebivalcev Jugoslovanov.

Po zadnjem avstrijskem štetju leta 1910. in zadnjem madžarskem štetju l. 1911. je bilo na ozemlju Julijske Krajine 487.200 prebivalcev Jugoslovanov. Pravo število pa bi moralo biti najmanj za 50.000 večje; kajti slovensko prebivalstvo je tiste dni protestiralo proti avstrijskemu načinu štetja; in da je bilo za to upravičeno je dokazalo novo štetje, kot posledica tega protesta v Trstu. Tam je štetje najprej izvršil italijanski občinski urad in število Jugoslovanov, ki jih je navedel, je bilo 36.208. Čeprav se je novo štetje dovolilo samo v dveh distriktih. je bilo število slovenskega prebivalstva sedaj 56.916.

Ne moremo torej biti daleč od resnice, če pri štetju slovenskega prebivalstva v Julijski Krajini navajamo, okroglo vzeto, število 550.000.

(Konec prih)

— Ko sedamo k zajutreku, kosilu ali večerji, naj nam stopijo pred oči ubogi reveži v stari domovini. Bog ve, ali imajo oni, kakor akorjico kruha, da bi jo zavžili? Pomagajmo jim, zbirajmo za nje prispevke!

Amerikanski Slovenec

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki. Ustanovljen leta 1891.

The first and the Oldest Slovene Newspaper in America. Established 1891.

Izida vsak dan razen nedelje, ponedeljka in dnevo po praznikih.

Issued daily, except Sunday, Monday and the day after holidays.

Izdaja in tiska: EDINOST PUBLISHING CO. Naslov uredništva in uprave: 1849 W. Cermak Rd., Chicago. Telefon: CANAL 5544

Published by: EDINOST PUBLISHING CO. Address of publication office: 1849 W. Cermak Rd., Chicago. Phone: CANAL 5544

Naročnina:	Subscription:
Za celo leto \$6.00	For one year \$6.00
Za pol leta 3.00	For half a year 3.00
Za četrt leta 1.75	For three months 1.75
Za Chicago, Kanada in Evropo:	Chicago, Canada and Europe:
Za celo leto \$7.00	For one year \$7.00
Za pol leta 3.50	For half a year 3.50
Za četrt leta 2.00	For three months 2.00
Posamezna številka 3c	Single copy 3c

Dopisi važnega pomena za hitro objavo morajo biti poslani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnem, ko izide list. — Za zadnjo številko v tednu je čas do četrtke dopoldne. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopisov uredništvo ne vrača.

Entered as second class matter, November 10, 1925 at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

J. M. Trunk:

O grozotah vojne

Način vojskovanja presega vse, kar je dozdaj svet o vojskah videl. Grozota je tem hujska, ker vse prejšnje borbe med ljudmi so bile le igrače, malenkostne v obsegu, zadele tudi v najhujših slučajih le malo število ljudi. Zdaj je v borbi skoroda ves svet, in če je način tak, da ni več človeški, so posledice tem hujske. Vsaka krivica človeka stresa, vzbuja se želja za maščevanje. Svetnikov je malo na svetu, maščevanje tam nebrzdano, kjer je zapoved, da ne sme biti le maščevanje, malo, ali nič ni znana. Tudi narava igra pri tem vlogo. Že o starih Slovanih poročajo pisatelji, da so sicer miroljubni, se borijo le, kadar so k temu primorani, ampak v maščevanju so Slovani prav kruti. Te temne poteze niti krščanstvo ni moglo popolnoma zbrisati.

Vso krutost sedanjega vojskovanja čutijo prav posebno Slovani. Ali ne bo maščevanja, ako se obrne? Čujejo se že zdaj taki glasovi, ko se končno še nikakor ni obrnilo. Če bi se obrnilo, ne bo šlo brez maščevanja in osvete, dasi naj bi gole osvete ne bilo. Tudi drugi niso brez čutov in misli na maščevanje. Morda bi zavest zmage pomirovalno vplivala.

Churchill je te dni v Ameriki. Pred senatom je govoril. Ostro je govoril. Ni ničesar rekel o kakem maščevanju, ampak narejeno mora biti, da bo nared, ne le flikarija. Razni senatorji so komentirali govor, in tudi senatorji so poudarili, da mora biti nared, tako nared, da miru kak podlež ne bo mogel več kaliti. Stališče je pravilno. Kričali so, da nimajo jesti, pa pripravljali le nož. Odsihmal niti kričati ne sme prav nihče. Kako narediti, da bi bilo narejeno, je zadeva najboljših glav, ki so brez misli na maščevanje.

Prav, da je tudi nekaj mehkih duš, ki bi želele, da bi se vse poglhalo na pohleven način. Ali bi se moglo? Če zmagajo tisti, ki so vojno pričeli in se vojskujejo, da niti za kritiko ni, prav gotovo ne bodo poravnali na mehak način, vzeli bodo vse, dali pa ničesar. Mehak način bi bil mogoč le, če ti podleži podležejo. Za mehak način sem tudi jaz, ampak jutri že bi imeli te podleže v drugi obliki na vratu. Nič ne pomaga. Ako naj je narejeno, ni treba osvete, ampak s kakim golim bratstvom in s kako le demokracijo se ne bo poravnalo. Tudi demokracija bo uspešna le, če nihče ne more te demokracije odstraniti.

Ni treba maščevalne roke, ampak trde roke bo treba, če svet hoče uživati mir, vse vzdihovanje je le bolj za babe.

Veliki zgodovinski govor predsednika Roosevelta, ki ga je imel pred sedemdesetimi kongresom, ni samo kak navaden običajen uradni govor, ampak govor, ki je dal vsemu svetu novega navdušenja, nove vere v borbo za pravičnost. Za Hitlerja pa je predsednikov govor pravična obsodba, kateri krvnik Hitler in njegovi tovariši se ne bodo izognili in izbegnili.

Angleški minister Eden, ki se je vrnil iz Rusije, pravi, da je v krajih med Moskvo in Leningradom okrog 58 stopinj mraza pod ničlo. Snega pa do pasu. Ruski medved veselo poskakuje in Hitlerja boža od vseh strani. Naciji pa še bežati ne morejo, kakor bi radi v do pasu debelom snegu.

Organizacije, društva, posamezniki in vsak, ki more je pozvan v borbo za svobodo. Kupujte obrambne bonde, ki predstavljajo najvarnejšo investicijo in pomagajo vaši Ameriki. Pomagaj vsak pravici do zmage nad krivico!

Ruska poročila omenjajo strašna grozodejstva, ki so jih uganjali Nemci nad ruskim prebivalstvom, ko so prodirali v Rusijo. Molotov objavlja, da bodo Nemci dobili nazaj vse z obrestmi. Tako je, kakor ti drugim, tako drugi tebi. Dolge se bo tudi zdaj naučil!

Lahko je prepričati ženo, da ima njen mož vselej prav, izvzemši slučaje, kadar se prepira z njo.

SLOVENSKI MINISTER BO GOVORIL V CHICAGO

Chicago, Ill. Nedelja 25. januarja 1942

je rezervirana za Slovence na vsem osrednjem zapadu za veliki narodni shod in veliko narodno zabavo, ki jo priredi kakor že znano Klub "Ljubljana" y dve velevažni svrhi, namreč, polovico od čistega prebitka od prireditve bo šlo za pomoč Slovenski pomožni Organizaciji za trpeče rojake v stari domovini, v kateri namen SPO zbira prispevke med nami v Ameriki. Zato vsak, ki se bo tega shoda udeležil bo obenem pomagal slovenski pomožni akciji za staro domovino. Druga polovica pa je namenjena za nabavljanje narodnih noš, za kateri namen se prizadeva Klub "Ljubljana".

Glavna točka tega shoda in prireditve pa bo, da bo nam Slovincem na osrednjem zapadu govoril in poročal naš slovenski minister g. Franc Snoj, ki se je baš te dni vrnil iz Londona in ima mnogo za povedati, kako se bo vodila borba za osvobojenje in za bodočnost naše stare domovine. Program bo zelo bogat. Za prireditve se že zanimajo tudi bratje Hrvatje in Srbi. Udeležba bo kakor vse kaže zelo številna. Iz Joliet, Waukegan in drugih krajev že obljublja udeležbo. To bo prvi javni nastop te vrste našega slovenskega ministra g. Snoja. Že samo slišati njegovo poročilo o domovini, o razmerah, ki zdaj vladajo v domovini, a katerih čobiva vlada tajna poročila potom gotovih virov je nekaj tako važnega, da ne sme noben slovenski človek prezreti. Zato apeliramo ne samo na čičaške Slovence, pač pa tudi na vse okoliške Slovence, kot Jolietčane, Waukegančane, Milwaukeečane, South Chicagočane, Bradlečane in druge, da nas ta dan posetijo. Mnogi imajo automobile in naj povabijo prijatelje, da prisedejo in pridite ta dan v Chicago na ta izreden zanimivi slovenski shod.

Zdaj smo v predpustu, v času, ko se lahko še poveselimo. To se tudi bomo in Klub "Ljubljana" želi ta dan napraviti za vse udeležence pravi ljubljanski dan in večer. Shod se začne točno ob 4. uri popoldne, v šolski dvorani sv. Stefana. Po programu bodo članice Kluba "Ljubljane" servirale okusno ljubljansko večerjo. Ljubljanski natakarji pa bodo skrbeli, da ne bo nihče trpel žeje. Umetniki v glasbi pa bodo skrbeli, da bodo tisti, ki jih ob zvokih lepih valčkov, polk in koračnic začno pete srbeči, da bodo po programu imeli obilo prilike za ples. Taka bo ta naša predpustna narodna zabava. Zanimiva bo v vseh ozirih in žal bi bilo vsakemu, če bi ne mogel na zabavo, a bi potem zvedel, kako zanimivo in lepo

je vse bilo. Vstopnice k tej prireditvi se že dobijo in sicer v upravništvu "Amer. Slovence": pri slovenskemu trgovcu Mr. Jožefu Kukmanu; pri slovenskemu trgovcu Mr. Johnu Terseleu in pri tajnici kluba Miss Ann Mlakar, 1925 W. 22nd Place. Kdor le more si naj vstopnice že v naprej nabavi, da si tako zagotovi prostor v dvorani. Vstopnice stanejo 45c. za osebo in bodo veljavne za shod in potem za večerno zabavo. Vse Slovence se iskreno vabi k obilni udeležbi! Vsi, ki čitate te vrstice ste prošeni, da razglasite to vest naprej svojim prijateljem in znancem.

O BOŽIČU IN DRUGO IZ AMERIŠKE VRHNIKE

Waukegan, Ill.

Zadnje božične praznike smo pri nas obhajali prav lepo, kakor že dolgo ne, ker smo imeli po dolgih letih zopet polnočnico. Cerkav je bila pri polnočnici nabito polna, še zunaj na stopnicah so morali mnogi stati, ker v cerkvi ni bilo več prostora. Ljudje so prišli od vseh krajev, da so se udeležili polnočnice, tudi drugorodcev, katoličanov, je bilo mnogo med njimi. Skoro vsa cerkev je pri polnočni sv. maši tudi preejala v svoja srca novorojeno Dete. — Slava Bogu na višavah in mir ljudem na zemlji, ki so blage volje!

Pri naši slovenski cerkvi Matere božje, je bilo za božični praznik vse nekako tako, kakor je bilo pred zadnjo svetovno vojno. Zvonovi so razlivali svoje lepe melodije v sveto noč, ko so na nje pritkavali naši slovenski starokrajski fantje, ki so sedaj seveda že možje in pritkavali so tako lepo, kakor samo oni znajo. Za vse to jim gre vsa hvala in priznanje. Enako hvala in priznanje našim pevcem in pevkam, za tako lepo petje pri polnočnici, kakor tudi pri vseh opravilih na sveti dan, pod vodstvom organista Mr. John Kovačiča.

Krasne so bile jaslice v naši cerkvi, vse v plavih lučkah. — Nova obhajilna miza, oitarji vsi tako lepo okrašeni in ozaljšani — vse je prispevalo k najlepšemu cerkvenemu prazniku Božiču, ki smo ga zares tako lepo obhajali. — Božična kolekta v cerkvi, kakor nam je č. g. župnik Rev. M. J. Hiti oznanil, je bila letos posebno izvanredna, saj je znašala nad \$2300.00, kar je pravi rekord naših dobrih faranov in farank ter podpornikov naše župnije. — Pa tudi naši slovenski fantje-vojaki so prišli mnogi za božične praznike na dopust in sicer Rudolph Grčar, Frank Trček, Felix Svite, Robert Bartel, potem je prišel tudi Joe Zupec, katerega je pa zadela nesreča, da si je v avtomobilski nesreči zlomil nogo in je

JANUARSKA ŠTEVILKA 'NOVEGA SVETA'

Januarska številka, ali prva številka petega letnika družinskega mesečnika 'NOVI SVET', je ta mesec za par dni zakasnela, radi inštalacije novega stavnega stroja v tiskarni. Izšla bo koncem tega tedna in do 20. januarja bo že v rokah naročnikov. Izšla bo s sledečo vsebino:

"NOVOLETNE MISLI" (uvodni članek); "PREGLED" (raznih političnih dogodkov v svetu); Ks. Meško: "PESNIK" (pesem); "VERA IN MASONI" (članek); M. Blai: "UTRINKI"; P. K. Zakrajšek: "NA CLIPPERJU" (črtica); P. B. Trampuš: "MATI" (pesem); Dr. J. L. Zaplotnik: "MSGR. ALOJZIJ PLUT" (življenjepis); J. Likovič: "SVEČNICA" (črtica); J. M. Trunk: "THE URE: "OBRAČAJ!" (premišljevanja); S.: "MED ESKIMI" (članek); "ZGODOVINA RAZSVETLJAVE" (članek); F. Derek: "MATERINA SLIKA" (pesem); "SLOVENSKI PIJONIR" (Opis slovenske naselbine in družin v Lorain, Ohio); M. Sedlar - Jerman: "S POTOV MOJEJA ŽIVLJENJA" (črtica); H. R.: "GIBALTAR" (članek); "DOM IN ZDRAVJE" (zdravstveni, gospodinjinski in drugi nasveti); "ZA SMEH IN ZABAVO"; C. K.: "GROFOV JAGAR" (zanimiva povest).

"NOVI SVET" je zanimiv družinski list. Nobena slovenska družina bi ne smela biti brez tega poučljivega in zanimivega

mesečnika. Slovenski izseljenci po svetu bi se morali zavedati svoje dolžnosti do slovenskega tiska posebno sedaj, ko je doma v domovini sovražnik Slovanov vse uničil. Zato podpirajmo in naročajmo slovenski tisk v Ameriki, dokler je to mogoče, posebno slovenski leposlovniki tisk, kakor je mesečnik "Novi Svet". Ta mesečnik ni važen in zanimiv le radi pripovedništva, ampak še posebej radi zgodovinskega namena, ki mu služi ta list, da zbere in objavi v spomin ameriškim Slovincem zgodovino njihovih naselbin in njihovega dela. To prizadevanje je naporno in doslej se ga ni lotil v taki meri še nihče med nami, kakoršnega zdaj že peto leto vrši med nami "NOVI SVET". Zakaj ne? Zato ne, ker to delo je naporno, zahteva žrtev in dosti, dosti dobre volje. Vsak zaveden Slovenec naj pomaga, da bo to delo nadaljevalo. Le ob sodelovanju in dobri volji slovenskih ljudi po Ameriki, je mogoče to delo nadaljevati. Zato sodeluj vsak prijatelj in naročnik "NOVEGA SVETA" s tem, da list eden drugemu priporoča. Pridobivajte mu novih naročnikov. Kdor more naj kaj žrtvuje za njegov tiskovni sklad. Le na ta način bo mogoče uspešno naprej. Od vsakega posameznika je veliko odvisno. Pomnimo to vsi. Naročnina za "Novi Svet" stane letno samo \$2.00. Za Kanado in inozemstvo stane \$3.00 letno. Naročnino sprejema Uprava "NOVI SVET", 1849 W. Cermak Road, Chicago, Ill.

Dogodki

med Slovenci po Ameriki

Poroka

Cleveland, O. — Preteklo soboto 10. januarja sta se v cerkvi sv. Frančiška na Superior Ave. poročila ženin Theodore Petrič in nevesta Margaret Umbricht. Zenin je sin Mrs. Helen Petrič iz Chapel Road, Jefferson, Ohio. — Obio sreče žele prijatelji!

Smrtna kosa

Joliet, Ill. — Tukaj je v nedeljo 4. januarja umrla v bolnišnici Mrs. Mary Kapele-Balič, ki jo je nekaj dni poprej zadela kapi in je posledicam podlegla v starosti 51 let. Doma je bila iz vasi Dolje, fara Suhor v Beli Krajini. Pokopana je bila iz cerkve sv. Jožefa na farno pokopališče v sredo 7. januarja. Zapušča moža in tri sestre v Ameriki, v starem kraju pa mater in eno sestro. — R. I. P.

Še ena poroka

Cleveland, O. — V torek 6. januarja sta se poročila v cerkvi Marije Vnebovzete na Holmes Ave. Mr. Frank Lapuh, sin Mrs. Frank Svetek iz Fuller Ave. in Miss Florence Mikshe, hčerka Mrs. A. Dolgan iz Parkgrove. Zenin je prišel domov od vojakov za par dni na dopust in se je ob tej prilike tudi poročil.

Nesrečno naključje

Duluth, Minn. — Pred sodiščem se je moral zagovarjati tukajšnji mladenič Anton Zakrajšek, star 25 let, ki je bil obtožen uboja. Na nepostavnem lovu je namreč s strelom zadel svojega prijatelja Tonija Renta. Zagovarja se, da je v lovski strasti Tonyja, ki je bil v grmovju, zamenjal za srno.

Rojenice

Cleveland, O. — Pri družini Mr. in Mrs. John Cerne so povasovale vile rojenice in jim prinesle lušno hčerko prvorojenko.

K vojakom

Cleveland, O. — Prostovoljno se je javil k vojakom tukaj dobro poznani fant Frank J. Skabar, sin družine Frank Skabar iz East 72nd St. U vojaško službo je odšel v četrtek 8. januarja.

Katoličani so tako močni, kakor je močno njihovo katoliško časopisje.

da. Preostali so žalje.

Letošnje Baragove pratike pa tako hitro gredo izpod rok, da bo že kmalu druga pošiljava pošla. Ljudje so z njimi prav zadovoljni, ker je tudi v resnici lepa in ne predraga, saj stane samo 30c. Že sedaj pravijo; Bog ve, če jo bodo tudi drugo leto tiskali? — Zelim naročnikom Amer. Slovence in Novega sveta mnogo sreče v letošnjem letu!

Jennie Keber...

NEVARNO PRIJATELJSTVO (367)

(Metropolitan Newspaper Service)

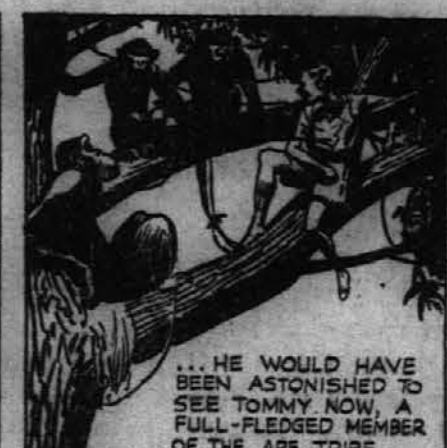
Napisal: Edgar Rice Burroughs

QUICK WAS THE AIM OF THE ARCHERS; TARZAN WAS QUICKER. INTO THE TREES HE SPRANG; THE ARROWS WENT WILD.

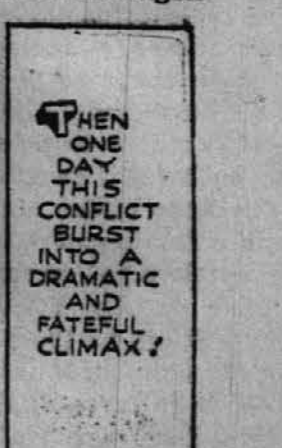
HE WAS FREE AGAIN TO SEARCH FOR TOMMY BUT HE DOUBTED THAT THE BOY HAD SURVIVED THE JUNGLE....

... HE WOULD HAVE BEEN ASTONISHED TO SEE TOMMY NOW, A FULL-FLEDGED MEMBER OF THE APE TRIBE.

BUT THE APES GREW LINEASER WHEN THEY FOUND THE BOY WAS A FRIEND OF THE LION CUBS. LIONS WERE THEIR ENEMIES.

THEN ONE DAY THIS CONFLICT BURST INTO A DRAMATIC AND FATEFUL CLIMAX!

Hitra je bila pot pišč, Tarzan je bil še hitrejši. Na drevo je zbežal in pišč so zletele v praznino.

Zopet je bil prost, da je lahko iskati Tommyja, toda je dvomil, da bi mogel fant še živeti...

Toda, presenečen bi bil, če bi videl sedaj Tommyja kot popolnega člana opijčnega rodu.

Toda opice Tommyju niso zaupale, ker se je družil z levoma. Levi so bili opičji sovražniki. — Tedaj je prišlo nekaj žalostnega!

Zapadna Slovanska Zveza

DENVER, COLORADO

Naslov in imenik glavnih uradnikov

UPRAVNI ODBOR:

Predsednik: Leo Jurjovec, 1840 W. 22nd Place, Chicago, Ill.
Podpredsednik in mladinski nadzornik: Geo. J. Miroslavich, 3360 Vine Street, Denver, Colo.
2. podpredsednik: Frank Peimovich, 1927 W. 22nd Pl., Chicago, Ill.
Tajnik: Anthony Jeršin, 4525 Washington St., Denver, Colo.
Blagajnik: Michael P. Horvat, 4417 Penn. St., Denver, Colo.
Vrhovni zdravnik: Dr. J. F. Snedec, Thatcher Bldg., Pueblo, Colo.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik: Matt J. Kochevar, 338 Central Block, Pueblo, Colo.
2. medosnik: Misa Popovich, 9519 Ewing Ave., So. Chicago, Ill.
3. nadosnik: Joe Blatnik, 2609 E. Evans, Pueblo, Colo.

PEROTNI ODBOR:

Predsednik: Frank Glass, 1036 E. 77th St., Cleveland, Ohio.
2. porotnik: Johanna V. Mervar, 7801 Wade Park Ave., Cleveland, O.
3. porotnik: Peter B. Golech, R. D. No. 2, Box 143, Sandy, Utah.
4. porotnik: Joseph Shabec, 412 W. New York Ave., Canon City, Colo.
5. porotnik: Frank M. Tomasic, Box 444, Helper, Utah.

UREADNO GLASILO:

"Amerikanski Slovenec", 1949 W. Cermak Rd., Chicago, Ill.

Vse denarne nakaznice in vse uradne reči naj se pošiljajo na glavnega tajnika, vse prilozbe pa na predsednika porotnega odbora. Prošnje za sprejem v odraši oddelke, spremembe zavarovalnice, kakor tudi bolniške nakaznice, naj se pošiljajo na vrhovnega zdravnika.

Z. S. Z. se priporoča vsem Jugoslovancem, kakor tudi članom drugih narodnosti, ki so zmogli angleškega jezika, da se ji priključijo. Kdor želi postati član Zveze, naj se oglasi pri tajniku najbližnjega društva Z. S. Z. Za ustanovitev novih društev zadostuje osem oseb. Glede ustanovitve novih društev pošlje glavni tajnik na zahtevo vsa pojasnila in potrebne listine.

SLOVENCIM PRISTOPIJTE V ZAPAD. SLOVANSKO ZVEZO!

REZULTAT 1941 KRUSADE ZSZ

Od 1. januarja do 31. decembra 1941 je pristopilo 703 novih članov in članic v ZSZ in sicer 252 v aktivni in 451 v mladinski oddelek. Natančen rezultat kako je vsako posamezno društvo napredovalo je razviden v sledeči tabeli:

Dr. št.	Število novopristopnih članov v št.	Aktivni	ml. odd.	Skupaj	Dr. št.	Število novopristopnih članov v št.	Aktivni	ml. odd.	Skupaj
1	8	47	57	31	2	3	7	10	10
2	12	15	25	32	3	1	56	73	74
3	4	1	5	33	4	1	0	1	1
4	6	7	13	34	5	1	35	45	46
5	1	2	3	36	6	1	0	1	1
6	1	2	3	37	7	1	2	9	10
7	1	2	3	38	8	1	0	1	1
8	1	0	1	39	9	1	0	1	1
9	1	0	1	40	10	1	0	1	1
10	1	0	1	41	11	1	0	1	1
11	1	0	1	42	12	1	0	1	1
12	0	0	0	43	13	1	0	1	1
13	0	0	0	44	14	1	0	1	1
14	12	17	29	45	15	0	0	0	0
15	0	0	0	46	16	34	46	80	114
16	34	46	80	47	17	5	21	26	52
17	5	21	26	48	18	3	7	10	13
18	3	7	10	49	19	0	0	0	0
19	14	16	30	50	20	0	0	0	0
20	0	21	21	51	21	14	16	30	54
21	0	21	21	52	22	0	0	0	0
22	0	21	21	53	23	2	2	4	6
23	0	21	21	54	24	5	10	15	20
24	0	21	21	55	25	0	0	0	0
25	0	21	21	56	26	5	2	7	12
26	0	21	21	57	27	0	0	0	0
27	0	21	21	58	28	0	0	0	0
28	0	21	21	59	29	9	18	27	36
29	0	21	21	60	30	0	0	0	0
30	0	21	21	61	31	0	0	0	0
				62	32	0	0	0	0
				63	33	0	0	0	0
				64	34	0	0	0	0
				65	35	0	0	0	0
				66	36	0	0	0	0
				67	37	0	0	0	0
				68	38	0	0	0	0
				69	39	0	0	0	0
				70	40	0	0	0	0
				71	41	0	0	0	0
				72	42	0	0	0	0
				73	43	0	0	0	0
				74	44	0	0	0	0
				75	45	0	0	0	0
				76	46	0	0	0	0
				77	47	0	0	0	0
				78	48	0	0	0	0
				79	49	0	0	0	0
				80	50	0	0	0	0
				81	51	0	0	0	0
				82	52	0	0	0	0
				83	53	0	0	0	0
				84	54	0	0	0	0
				85	55	0	0	0	0
				86	56	0	0	0	0
				87	57	0	0	0	0
				88	58	0	0	0	0
				89	59	0	0	0	0
				90	60	0	0	0	0
				91	61	0	0	0	0
				92	62	0	0	0	0
				93	63	0	0	0	0
				94	64	0	0	0	0
				95	65	0	0	0	0
				96	66	0	0	0	0
				97	67	0	0	0	0
				98	68	0	0	0	0
				99	69	0	0	0	0
				100	70	0	0	0	0
				101	71	0	0	0	0
				102	72	0	0	0	0
				103	73	0	0	0	0
				104	74	0	0	0	0
				105	75	0	0	0	0
				106	76	0	0	0	0
				107	77	0	0	0	0
				108	78	0	0	0	0
				109	79	0	0	0	0
				110	80	0	0	0	0
				111	81	0	0	0	0
				112	82	0	0	0	0
				113	83	0	0	0	0
				114	84	0	0	0	0
				115	85	0	0	0	0
				116	86	0	0	0	0
				117	87	0	0	0	0
				118	88	0	0	0	0
				119	89	0	0	0	0
				120	90	0	0	0	0
				121	91	0	0	0	0
				122	92	0	0	0	0
				123	93	0	0	0	0
				124	94	0	0	0	0
				125	95	0	0	0	0
				126	96	0	0	0	0
				127	97	0	0	0	0
				128	98	0	0	0	0
				129	99	0	0	0	0
				130	100	0	0	0	0
				131	101	0	0	0	0
				132	102	0	0	0	0
				133	103	0	0	0	0
				134	104	0	0	0	0
				135	105	0	0	0	0
				136	106	0	0	0	0
				137	107	0	0	0	0
				138	108	0	0	0	0
				139	109	0	0	0	0
				140	110	0	0	0	0
				141	111	0	0	0	0
				142	112	0	0	0	0
				143	113	0	0	0	0
				144	114	0	0	0	0
				145	115	0	0	0	0
				146	116	0	0	0	0
				147	117	0	0	0	0
				148	118	0	0	0	0
				149	119	0	0	0	0
				150	120	0	0	0	0
				151	121	0	0	0	0
				152	122	0	0	0	0
				153	123	0	0	0	0
				154	124	0	0	0	0
				155	125	0	0	0	0
				156	126	0	0	0	0
				157	127	0	0	0	0
				158	128	0	0	0	0
				159	129	0	0	0	0
				160	130	0	0	0	0
				161	131	0	0	0	0
				162	132	0	0	0	0
				163	133	0	0	0	0
				164	134	0	0	0	0
				165	135	0	0	0	0
				166	136	0	0	0	0
				167	137	0	0	0	0
				168	138	0	0	0	0
				169	139	0	0	0	0
				170	140	0	0	0	0
				171	141	0	0	0	0
				172	142	0	0	0	0
				173	143	0	0	0	0
				174	144	0	0	0	0
				175	145	0	0	0	0
				176	146	0	0	0	0
				177	147	0	0	0	0
				178	148	0	0	0	0
				179	149	0	0	0	0
				180	150	0	0	0	0
				181	151	0	0	0	0
				182	152	0	0	0	0
				183	153	0	0	0	0
				184	154	0	0	0	0
				185	155	0	0	0	0
				186	156	0	0	0	0
				187	157	0	0	0	0
				188	158	0	0	0	0
				189	159	0	0	0	0
				190	160	0	0	0	0
				191	161	0	0	0	0
				192	162	0	0	0	0
				193	163	0	0	0	0
				194	164	0	0	0	0
				195	165	0	0	0	0
				196	166	0	0	0	0
				197	167	0	0	0	0
				198	168	0	0	0	0
				199	169	0	0	0	0
				200	170	0	0	0	0
				201	171	0	0	0	0
				202	172	0	0	0	0
				203	173	0	0	0	0
				204	174	0	0	0	0
				205	175	0	0	0	0

"NA INDIJO"

Ruski pisatelj G. P. Danilevski
Preložil Al. Benkovič

— ZGODOVINSKI ROMAN —

Nemčija je bila sicer izza 30letne vojne oslabiljena, vendar so francoski kralji po svoji politiki zbirali ostalo Evropo zoper Habsburžane ter v ta namen imeli tajno zvezo celo s Turki.

Turki so si krščansko neslogo obračali v prid, in odkar so bili osvojili Balkan, se je zaganjala njih moč najbolj zoper Avstrijo in Poljsko. A v Avstriji so krvaveli pred vsem Hrvatje in Slovenci. Skozi Avstrijo so hoteli v Italijo, skozi Poljsko pa k Vzhodnemu morju. "Gdanjsk, Gdanjsk!" je neprestano klical Mahommed IV., ko je v jeseni leta 1673. peljal veliko armado z Balkana proti Poljski. Boj zoper tega sovražnika domovine in krščanstva si je postavil Ivan Sobieski za nalogo življenja. Veljal je krščanski Evropi za pravi čudež, ki ga je ljubila in večkrat nad njim zastirala, Turkom pa je bil strah, noseč ime "severnega leva".

Oče mu je bil Jakob Sobieski, "ščit svobode poljske", kakor so zvali Velikega konjušnega in palatina belškega (Belz). Mati je bila Teodora, vnukinja odličnega junaka Zolkievskega. Materinega duha spoznamo, če slišimo, da je tisto poletje, ko je rodila slavnega sina, skupaj z materjo svojo na čelu družine obvarovala grad, čast in življenje zoper krdelo napadajočih Tatarov.

Junaška slava in boj zoper nevernike je bil duhovni vzduh, ki je v njem zorela Ivanova mladost. Imel je starejšega brata Marka, ki je pal v bojih s Tatari. Oče je oskrbel sinovoma sijajno vzgojo: v miru in boju naj bi lahko s pridom služila domovini. Mladi Sobieski je govoril osem jezikov, poznal tuja slovesna in enako spretno rabil čopič, pero in kitaro; bil je najboljši jahac in borec s sabljo, partizano in kopjem. Kakor v znanstvu je napredoval tudi v govorništvu, ki ga je sijajno rabil v političnih nastopih. Mati je ustanovila dominikanski samostan, da bi se tam vedno služile maše za tiste člane družine, ki so pali v bojih z neverniki. K ostankom teh mučenec je vsak dan vodila sinova, jima kazala ščit v družinskem grbu ter ponavljala besede spartanske matere: "Ali z njim ali na njem!" V tem svetišču cerkve in družine se je Sobieski nasrkal vzorov, ki so ga vodili v junaskem življenju.

Odgoja naj bi se dopolnila na potovanju. Brata sta šla na Francosko, ki je takrat mnogo občevalo s Poljsko. Oče je dal sinovoma na pot pomenljivi svet: "Bavita se na Francoskem le za umetnostjo in znanostjo, zakaj plesala bosta s Tatari." Brata sta bila v francoski prestolnici častno sprejeta, posebno mlajši je budil pozornost, ko je bil lep, duhovit, učen in sprejemljiv za vse lepo in vzvišeno. Veliki vojskovodja Conde je bil Sobieskega posebno vesel; nekov čar je oba vezal enega na drugega. Francoz je slutil v mladem Poljaku bodočega junaka, ta pa je onemu priznal, da ko njega vidi, pozabi domovino in misli le na velike njegove zmage. Iskreno občevanje je začelo med obema, ki je trajalo vse življenje. Sobieski je sprejemal Condetove svete kakor božanske izreke. Tudi z drugimi veličinami, vojaškimi, političnimi in učenimi, ki jih je bila Francija za Ludvika XIV. tako bogata, je pri Condetu našel stika. Iz Francije je šla pot v Italijo. A stiska domovine ju je zvala domov.

Tu je Ivan naglo napredoval. Zmaga se je zdelala z njim neločljivo združena. Kma-

lu je bil veliki hetman. Oženil se je s Francozinjo Marijo Kazimiro d'Arquien. Časti lakomna žena mu je kesneje napravila mnogo težav in bridkosti.

Leta 1667. je 80.000 kozakov moreč in paleč preplavilo Poljsko. Država ni imela denarja. Sobieski se je udolžil na posestva in zbral 20.000 vojakov. Konjico je pustil ob krilih, sam se je pa s 5000 možmi vrgel v utrjeni tabor Podhajce. Bil je sovražniku za hrbtom, da bi ga potegnili z domovine nase. Načrt je bil tako drzen, da je Conde, ki mu ga je Sobieski sporočil, le menil: Sobieski ne more doseči drugega, kot da umre nekaj dni prej kot njegova domovina. Kakor morje v otok so se zagnali kozaki 16 dni v trdnjavo, a so se razbijali ob hrabrosti Sobieskega in junakov njegovih. 15. oktobra je Sobieski stopil na odprto bojišče in pozval za določeno uro konjenico, ki je tudi točno prišla. V divjem boju je Sobieski zmagal. — Rešil je domovino, postal ljubljenec naroda, čudo Evrope. Ko je prišel v Varšavo, mu je šel državni zbor naproti ter ga obsopal z častjo in hvalo. Tem lepši je bil odgovor Sobieskega: "Naši uspehi so od Boga. Kdo ne bi priznal veličine njegove, ki je s tako slabotnim orodjem izvršil tako velika čuda! Samo on nas je oteel; naj nam podeli tudi duha zmernosti in sloge, potem bomo močni!"

A zmernosti in sloge je Poljakom nedostajalo, vrhu tega so leta 1668. dobili že celo nezmožnega kralja Mihaela Korybuta. Med tem pa je sultan Mohammed IV. zbral vojsko, da podjarmi vso Poljsko. Dva zapovrstna velika vezirja Koprilija — oče in sin — sta v drugi polovici 17. ve ka naznotraj uredila in okrepila turško državo in tedaj so v divanu oživeli stari načrti, da se zavoluje krščanska Evropa. 5. junija 1672. je vzdignil Mohammed IV. armado 150.000 same redne vojske z neštetiimi krdeli pomočnega ljudstva zoper Poljsko.

Na Poljskem pa je bila neznanska zmeda. Sobieski ni mogel zbrati več ko 30.000 mož. S temi ni mogel začeti s Turki odprtega boja. Nezmožni kralj je v plašnosti in zmedenosti sklenil s Turki sramotni budšaški mir, prepustivši jim Podolje in Ukrajino ter obetavši 222.000 cekinov letne dani. Tako sramotnega miru Poljska še ni bila doživela.

Sobieski je dvignil narod k novemu pogumu in novim žrtvam. Bil je skrajni čas. Mohammed je že pod jesen 1673. peljal novo armado na Poljsko. Sobieski je hitel Turkom naproti k Dnjestru. Tam je oblegel utrjeni turški tabor pri Hočimu.

Na dan sv. Martina 11. novembra je dvignil glavni naskok, ki je uspel. Bil je to vojni čin, da malo takih. Po triurnem klanju so se Turki obrnili v beg, a most čez Dnjester se je udrl: nad 10.000 jih je utonilo v reki. Tudi ostala turška armada se je obrnila.

Krščanski narodi so strmeli in se brezmejno veselili. Veliki zeleni prapor turške hočimske armade je bil poslan kot znak zmagovitega krščanstva v cerkev sv. Petra v Rim.

Tedaj je umrl ničvredni Mihael Korybut in Ivan Sobieski je bil 20. maja 1674. izvoljen za poljskega kralja. Nihče nikoli ni bolj zaslužil krone naroda svojega kot Sobieski.

(Dalje prih.)

ŠIRITE AMER. SLOVENCA!

70 MAŠ NA DAN V NEMSKEM UJETNIŠKEM TABORIŠČU

London. — (NC) — Sedemdeset sv. maše se dnevno opravljajo v taborišču vojnih ujetnikov. Tako je zapisal Father Labutte v francoskem časopisu "Croix de Fiers". — Omenjeni duhovnik je bil eden izmed urednikov omenjenega lista, za časa vojne je pa opravljal službo vojaškega kaplana in tako je bil z drugimi vojniki vred vjet od Nemcev. Teh sedemdeset maš, kot je omenjeni duhovnik zapisal, obiskuje dnevno do tisoč vojnih ujetnikov. Ob nedeljah pa imajo po tri pete maše, katere obišče od

sedem do osem tisoč ujetnikov. Maše se vrše v leseni kapelici, ki je poleg barake z ujetniki. Nemški vojaški kaplan je po posvetovanju s poveljnikom taborišča organiziral v sosednji vasi družbo, ki vselej preskrbi za te maše oltarno vino, cerkvena oblačila in sploh vse, kar je potrebno za daritev sv. maše, ki jih opravljajo 140 duhonikov. V tem ujetniškem taborišču je do tisoč nočnih molilcev.

Statistični podatki kažejo, da so matere pod 15 letom starosti lansko leto porodile 3260 otrok, med temi je bilo 15 dvojčkov.

Victor plošče

V zalogi imamo po par spodaj navedenih plošč. Plošč, ki jih ne vidite v tem seznamu ne naročate, ker jih nimamo. Manj kakor tri plošče po pošti ne pošiljamo.

Sledeče Viktor plošče se dobijo:

V-23001—POSKOČNA POLKA, LJUBLJANSKI VALČEK, Hojer Trio	80c
V-23002—LEPA JOSEFA, valček, TEREZINKA, Pevci Adrija in Hojer Trio	80c
V-23005—ZA VELIKONOČNO NEDELJO, Prvi in drugi del, Adrija Pevci	80c
V-23007—SAMO DA BO LIKOF, EMPAJRIS, Pevci Adrija in Hojer Trio	80c
V-23021—NOVOMEŠKI PURGARJI, koračnica, TRBOVELJSKA POLKA, Hojer Trio	80c
V-23025—OH, OH URA ŽE BIJE, PO JEZERU BLIZ TRIGLAVA, Mirko Jelačin	80c
V-23026—POBIČ SEM STAR ŠELE 18 LET, JURJI BENKO VZEMI LENKO, Mirko Jelačin	80c
V-23027—MENE PA GLAVA BOLI, PA KAJ T OMORE BITI, M. Jelačin	80c
V-23028—VSI SO PRIHAJALI, MLINAR, Mirko Jelačin	80c
V-23029—DRUŠTVO KASTROLA, I. in II. del, Adrija pevci in Deichman brata	80c
V-23030—JOLIETSKE DEKLICE, polka, LOVEC MAZURKA, Deichman brata	80c
V-23031—TONE S HRIBA, trumplan, KOROŠKA KORAČNICA, Deichman brata	80c
V-23032—ZELENI JURJI, ŠTUDENTOVSKA, Adrija in Hojer Trio	80c
V-23033—DOMAČE VESELJE, VESELA POLKA, Adrija in Hojer Trio	80c
V-23034—MILKA MOJA, valček, VIPAVSKA POLKA, Hojer Trio	80c
V-23035—NAŠA NOČ, polka, KOKOŠJI PLES, Rudy Deichman in njegov orkester	80c
V-23036—RUDI ANNA, trumplan, IGRACKA POLKA, Rudy Deichman in njegov orkester	80c
V-80384—GOZDNI ZVOK TRUMPLAN, FRANCE POLKA, Deichman ork.	80c

K naročilu je pridjati potreben znesek v Money odru, ali čeku in nasloviti na:

Knjigarna Amerikanski Slovenec
1849 W. Cermak Road, Chicago, Illinois

Dr. Frank T. Grill

ZDRAVNIK IN KIRURG,

ordinira na

1858 W. Cermak Rd., Chicago, Illinois

od 2. do 4. pop. in od 7. do 9. zvečer. — Ob sredah in ob nedeljah po dogovoru.

Stanuje na 1818 W. Cermak Rd.

Tel. v uradu CANAL 4955 — na stanovanju CANAL 6027

NE OSTANITE BREZ

"Baragove Pratique"

ZA LETO 1942.

Pratika je zanimiva in gre hitro izpod rok. Kdor se ne bo v prihodnjih par dnevih pomujal, bo najbrže ostal brez nje. Pratika stane samo:

30 centov

kar je poslati v gotovini, Money Ordru, ali pa v znamkah po 3c. na:

Knjigarna Amerikanski Slovenec
1849 W. Cermak Road, Chicago, Illinois

Pisano polje

J. M. Trunk

Tam na Pacifiku nikakor ne

gre dobro. Radi tega naj se nihče ne razburja. Morda smo bili prepošteni, ali pa smo imeli premalo pod kapo, da nas je zalotil Japonec nepripravljen. Nedostatek je zdaj, da bo vzelo dalje časa, ko bi bilo lahko tudi ali izostalo ali pa postalo krajše, če je že moralo priti. Vse smo prodali Japonecu do spodnjih hlač. Seve, japanska žida in vse je hotelo biti le židasto . . . tudi židano je bilo pri tem, ker poleg žide je bilo za vso prodano robo še dosti penezev in denarja ko črepinj. Zdaj ne bo več žide, ladies bodo morale kazati gola mečala in tisti Morgenthau (Jutrnanja rosa!), ki gleda tam v Washingtonu v žepu pravi, da bo žep narobe obrnil in bo vse padlo iz žepov. "Škoda za avftre židaste, ki bodo trohnele v jizare . . ." pojejo na Koroškem o Francelnu, ki ni bil dosti previden, pa je padel v "izaro . . ." pa koj pri kraju miheno . . ."

Kaj vse to pomeni in znači in pove? Premalo je pod kapo pri nas Amerikancih, in dosti so imeli pod kapo ti Japončki, ki zdaj ne pošiljajo več žide, temveč le staro železo, ampak v šrapnelih, da štčimi.

Tudi slame pri tem ne manjka. Kako to? Ne pravim, da se morda že potapljam in se prijemamo za vsako slamo, kakor se taki, ki se potapljaajo. Ne, potapljam se ne in se ne bomo potonili, ampak za slamo se pa le prijemamo . . . Angleži tudi. Ko so prišli Japonci na Filipine na uro gledat, so poročevalci poročali, da so le globadni fantički, dečki od 15 do 18 let. S tako otročarijo bo pač lahko šlo, kaj ne. Ampak nekaj noče iti, in slama ne drži, in danes poročajo poročevalci, da prihajajo japonski veterani, ki so nekaj že izkusili in znajo orožje in meč sukati. Prej . . . prej je treba poskrbeti, da je nekaj več pod kapo.

Tudi Angleži se oprijemajo slamnatih biljk, ko se vedno potegujejo proti Singapuru. Kakor koblice je Japonec po džunglu, da Angleži ne vedo kam bi se najprej obrnili in se morajo obračati bolj nazaj. Pade, poročajo poročevalci, 40 Japonec, ko pade en Anglež. Imenitno. Ampak ko Japonec kar mrgoli, Angležev bo pa malo več šele l. 1943 ali 1945! Japonske koblice bodo vse pozobale, preden bo kaj poštenega zrastle. Pod kapo, pod kapo.

Kaj pravi tisti nemški Goethe o nekih "človekih", ki nimajo dosti pod kapo ob pra-

vem času?

Unselig Mottelding zwischen Engel und Vieh,
Gott gabe dir die Vernunft . . . und du gebrauchst sie nie . . .

Žida in dolar in le biznez ne grejo skupaj s tisto robo, ki mora biti pod kapo, ako naj ne gre vse izpod kape in ne gre vse tudi iz žepov.

Se je čas, ni še prepozno! Toda na delo je treba!

Ko so prišle in prihajale vesti, kako je v starem kraju po prihodu Hitlera in Mussolinija, so se odpirala srca za potrebno pomoč. Že pri goli pomoči je nastalo precej nekega fajtanja. Pomoč se je pa takoj prelevila v politično šolo. Fajt se je pri tem, kakor povsem naravno pri politiki, takoj podvojil in potrojil in zasenčil vsako misel na pomoč, ko je postala ta tudi najmanj silno otežkočena pri najboljši volji. Na politiko smo se vrgli. Taka in taka mora biti v prihodnje politika tam v morebitni Jugoslaviji, da bo roba držala ko drveta. Začeli smo odstranjevati najprej kraljevsko robo in privlaklo, vsa še obstoječa vlada naj bi šla v penzijo, nikogar ne potrebujemo tu med nami, ker bomo že sami vse sfiksali, in sfiksano mora biti tako, kakor bomo mi sfiksali, in vsak sušmar je postal velik politik v Izraelu, hočem reči v bodoči Jugoslaviji.

(Konec prihodnjic)

Iz kocke platine, velikost enega inča, je mogoče potegniti toliko žice, da bi dvakrat ovila našo zemljo.

ŽENITNA PONUDBA

Vdovica išče v svrhu ženitve poznanstvo z dvəcem srednjih ali starejših let. Biti mora inteligenten gospod. Ponudba pošljite na upravo tega lista pod značko "Vdova", na kar bomo nadalje dopisovali.

FRANK PAULICK

D.D.S., M.D.S.

ZOBOZDRAVNIK

Dentist-Orthodontist

(Ispravna roba)

2125 So. 52nd Avenue

CICERO, ILL.

Tel. Cicero 610

— in —

Marshall Field Annex

25 E. Washington Street

CHICAGO, ILL.

Tel. Central 0904

URE: V Cicero vsak dan, izsva-

si sred, od 9. zjut. do 8. zveč. Ob

nedeljah po dogovoru. — V chie-

lkem uradu vsako sredo.

ZLATA KNJIGA

ki smo jo izdali za petdesetletnico

"Amerikanskega Slovenca"

je s stališča slovenske zgodovine in drugače nadvse zanimiva knjiga. Vsaka slovenska hiša bi jo naj imela v svoji hiši. Naročite jo, 50c stane samo

Kdor pa želi naročiti tudi Spominsko knjigo ki je bila izdana za štiridesetletnico "Amerikanskega Slovenca" pred desetimi leti, katerih imamo še nekaj na roki, tak dobi obe skupaj, to je Spominsko knjigo od 40 letnice in se- 75c danjo Zlato knjigo, obe za samo

Naročila sprejema:

Knjigarna Amerikanski Slovenec
1849 W. Cermak Road, Chicago, Illinois

S prijateljem po svetu

Dober zanimiv list, ki daje punk, je najboljši človekov prijatelj. Dober list bogati človekovo znanje. Dober zanimiv list dela vam tovarištvo ob dolgih zimskih večerih. Tak list bote imeli, če si naročite družinski mesečnik

NOVI SVET 1849 West Cermak Road, Chicago, Illinois

STANE LETNO SAMO \$2.00 — NAROČITE SI GA ŠE DANES!